

Havs
och Vatten
myndigheten

SMHI

SGU
Sveriges geologiska undersökning

2016

Nationell strategi för sjöövervakning

KUSTBEVAKNINGEN
Huvudkontoret
Box 536
371 23 Karlskrona
Tel: 0455-35 34 00 Fax: 0455-105 21
E-post: registrator@kustbevakningen.se
www.kustbevakningen.se

Begreppet sjöövervakning

Sjöövervakning är en systematisk övervakning av marina och maritima objekt, aktiviteter och skeenden för att skapa en sjölägesbild. Sjöövervakning omfattar insamling, bearbetning, analys, förmedling av sjöläges- och sjöinformation. Syftet är att samordna och inrikta resurser effektivt.

Uppdrag

Nationell strategi för sjöövervakning är framtagen av Kustbevakningen tillsammans med Försvarsmakten, Havs- och vattenmyndigheten, MSB, Polismyndigheten, Sjöfartsverket, SMHI, Sveriges geologiska undersökning, Transportstyrelsen samt Tullverket. Strategin vänder sig i huvudsak till myndigheterna som ingår i Sjöövervakningsrådet men omfattar också andra aktörer som ansvarar för eller utövar verksamhet inom sjöövervakningsområdet.

Sjöövervakningsrådet är ett samrådsorgan för civil sjöövervakning och sjölägesinformation. I Sjöövervakningsrådet, som leds av Kustbevakningen, ingår representanter från samma myndigheter som medverkat i framtagandet av strategin samt Naturvårdsverket.

Målbild

Det övergripande målet med strategin är att Sverige ska ha en effektiv och ändamålsenlig sjöövervakning. Strategin ska betraktas som en vägledning i det fortsatta arbetet med nationell sjöövervakning för civila behov. Strategin ska vägleda och underlätta för Sjöövervakningsrådets prioriteringar i sitt arbete med att stärka den nationella förmågan till effektiv och ändamålsenlig sjöövervakning.

Foto: Sjöfartsverket

Foto: Transportstyrelsen

Foto: Kustbevakningen

Genomförande av strategin

1. Strategin ska konkretiseras i en myndighetsgemensam handlingsplan.
2. Handlingsplanen bör kompletteras av en kartläggning av respektive myndighets samverkan med andra myndigheter med särskilt fokus på överenskommelser mellan myndigheter, samverkansforum, gemensamma upphandlingar etcetera. Kartläggningen ska innehålla en matris som åskådliggör myndigheternas uppdrag och ansvar enligt gällande regelverk.
3. Sjöövervakningsrådet ska säkerställa att det görs en årlig översyn av strategin och att revidering sker med fyra års intervaller.
4. Sjöövervakningsrådet ska arrangera så kallade hearings där andra myndigheter och aktörer bjuds in för att ta del av strategin samt lämna synpunkter och inspel till handlingsplanen.
5. Myndigheterna som är representerade i Sjöövervakningsrådet bör ha detta som ett formellt uppdrag i regleringsbrevet eller instruktion.
6. Arbetet i Sjöövervakningsrådet ska intensifieras och rådets roll och uppdrag ska förtydligas.
7. Den arbetsgrupp som arbetat med Nationell strategi för sjöövervakning föreslås permanentas och inordnas som en beredningsgrupp under Sjöövervakningsrådet.
8. Sjöövervakningsrådet ska vid behov kunna inrätta områdesspecifika arbetsgrupper under rådet (till exempel avseende särskild materiel eller system, upphandling, operativa behov etcetera).
9. Den gemensamma inriktningen är att sjö- och sjölägesinformation från myndigheterna ska tillgängliggöras och förmedlas via Sjöbasis och på sikt i en myndighetsgemensam informationsdelningsmiljö.
10. Myndigheterna ska vara samordnade avseende internationella sjöövervakningsfrågor och för detta ändamål har Sjöövervakningsrådet en central roll. Huvudansvarig myndighet bör utses för olika internationella initiativ, som ansvarar för att samordna med andra berörda myndigheter.

Om sjöövervakning

Myndigheternas har olika ansvar och uppgifter inom sjöövervakning. Inom en rad områden sker sjöövervakningsrelaterad verksamhet i samverkan, som biträde eller på uppdrag av annan ansvarig myndighet. Kustbevakningen är den myndighet som har till uppgift att samordna de civila behoven av sjöövervakning samt att förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter.

Term	Innebörd
Marin	i betydelsen vattenmiljö, omfattar även inlandsvatten.
Maritim	i betydelsen sjöfart (näringen) och annan verksamhet som bedrivs i marina områden.
Sjölägesbild	är flera olika aktuella eller historiska data med indirekt eller direkt geografisk koppling som täcker en eller flera verksamheter. Varje berörd myndighet kan samla ett för sin verksamhet nödvändigt underlag för utförande av sitt uppdrag/verksamhet.
Sjölägesinformation	är aktuella eller historiska uppgifter om till exempel fartyg och andra föremål som befinner sig till sjöss. Uppgifterna kan till exempel vara fartygets kurs, fart, position och identitet (fartygsnamn och flaggstat).
Sjöinformation	innehåller tilläggsinformation, till sjölägesinformationen, som svenska myndigheter behöver för att bedriva sin verksamhet, som till exempel fartygets ägare, besättning och last, kartor och väderinformation eller misstankar om brott
Sjöövervakningsinformation	består av samlad och sammanställd sjö- och sjölägesinformation.

Åtgärdsområden

Information

Delmål:

Myndigheterna ska ha tillgång till och utgå från samma sjö- och sjölägesinformation

Myndigheterna har i stor utsträckning behov av samma rådata. Denna information ska tillgängliggöras och förmedlas via en myndighetsgemensam informationsdelningsmiljö som ska vara systemoberoende. Informationen som förmedlas genom miljön ska vara kategoriserad och ”skalbar” dvs. myndigheterna ska kunna välja vilken information som de ska integrera i sina egna system. Varje myndighet har då möjlighet att skapa sin myndighetsspecifika sjölägesbild.

Sjöövervakningsinformation ska ligga till grund för myndighetsbeslut och inriktning av verksamheten och måste därför bearbetas och analyseras. Myndigheterna behöver primärt inte mer information, förutsatt att den information som finns hos andra myndigheter tillgängliggörs.

Resurser

Delmål:

Statliga sjöövervakande myndigheters resurser ska användas effektivt

Myndigheterna har olika uppdrag och uppgifter avseende sjöövervakning. Detta styr också vilka resurser respektive myndighet har att tillgå. Myndigheterna ska i ökad omfattning stödja varandra och, i den mån det är görligt, resurssamordna sig samt samplanera sina verksamheter. Detta gäller främst myndigheter med operativ verksamhet inom sjöövervakning. Resurssamordning och stöd till andra myndigheter ska vara behovsstyrt och utgå från de allmänna principerna om stöd till andra myndigheter.

Samverkan och samordning

Delmål:

Samverkan och samordning ska vara systematisk, aktiv och strukturerad

Samverkan och samordning mellan sjöövervakande myndigheter sker redan idag. Sjöövervakningsrådet är ett etablerat samverkansforum vars arbete ska intensifieras och kompletteras. En beredningsgrupp inrättas under Sjöövervakningsrådet vars uppgift är att bereda inför och mellan rådets möten samt öka informationsflödet mellan berörda myndigheter avseende sjöövervakningsrelaterade frågor.

Det finns behov av en tydligare gemensam svensk hållning i europeiska och övriga internationella initiativ rörande sjöövervakning. Strävan är att svenska myndigheter ska tala med en röst och vara enade i gemensamma internationella frågor. Svensk sjöövervakning kan inte utvecklas separerat utan måste gå i takt med övrig utveckling inom området, kanske framförallt inom EU.

Administrativa hinder

Delmål:

Undanröjande av administrativa hinder ska underlätta för samverkan, samordning, informationsdelning samt resurssamordning och samplanering

För att uppnå en effektiv och ändamålsenlig sjöövervakning måste det vara enkelt för myndigheterna att samverka. Fler och mer strukturerade forum där information utbyts om t.ex. kommande upphandlingar, införskaffande av nytt materiell. Vidare är det viktigt att säkerställa att nya system, som införskaffas i sjöövervakningssyfte, kan kommunicera med den myndighetsgemensamma informationsdelningsmiljön.